

ÖĞRENCİNİN ;

AD SOYAD.....

ŞUBESİ :.....

NUMARASI :.....

2025-2026

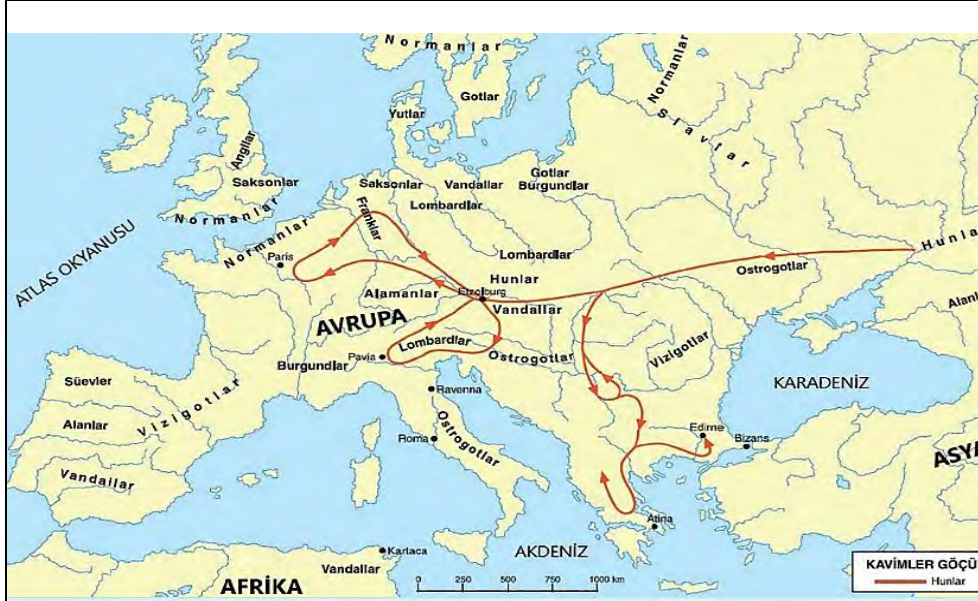
9

9 TARİH DERSİ II. DÖNEM 2. ORTAK SINAVI

PUAN:

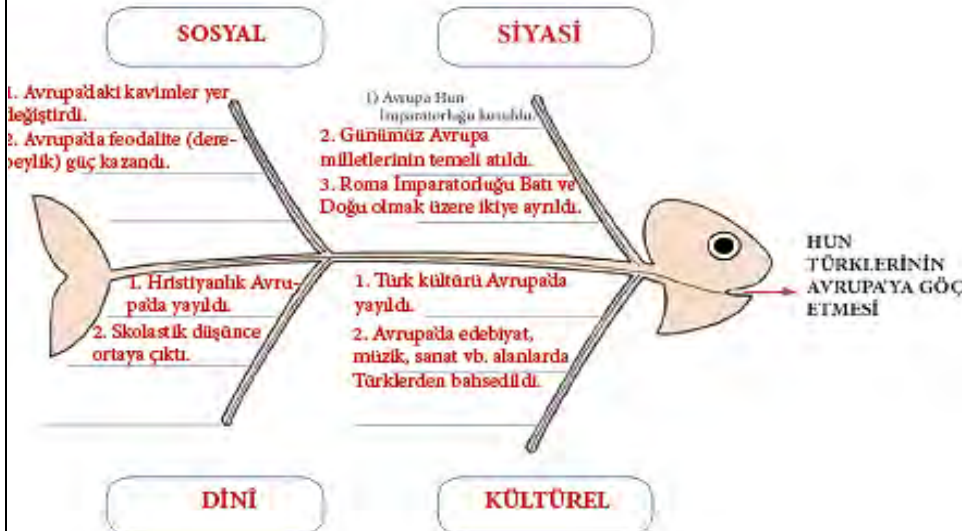
CEVAPLAR

1- Verilen haritadan ve metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız . TAR.9.3.1 (4x5=20 Puan)

Harita: İc Asya'dan Avrupa içlerine doğru göç eden Hun Türklerinin göç hareketliliği

Soru: Sizce Hunların Avrupa'ya yaptıkları göçler ne gibi sonuçlara yol açmış olabilir? belirlediğiniz sonuçları balık kılıcı diyagramında gösteriniz.

AVRUPA HUN İMPARATORLUĞU

Hunlar, Asya Hun ve Avrupa Hun olmak üzere tarihte iki büyük devlet kurdu. İç Asya'dan batıya gelen ilk Türk kavmi olan Avrupa Hunları, IV. yüzyılın sonunda Avrupa'da görünmeye başladılar. Avrupa'nın bugünkü etnik yapısını oluşturan kavimler göçünde ana unsur olarak bulundular. IV ve V. yüzyıllarda Doğu ve Orta Avrupa'nın şekillenmesinde önemli rol oynadılar. Birçok kavmi yerinden eden Avrupa Hunları, Kazakistan bozkırlarında toplandıktan sonra 375 yılında Avrupa'ya indiler. Bu göç, dünya tarihi açısından önemli olan Kavimler Göçü'nü tetikledi ve Hunların önüne kattığı kavimler tüm Avrupa'da dengeleri değiştirdi. Germen kavimlerini birleşmemek üzere dağıttılar. Etnik kaynaşmalar sonucu bugünkü Avrupa milletlerinin temeli atıldı. Hunlar, Avrupa'nın ortasında Avrupa Hun Devleti'ni kurdular.

Asya'dan Kafkaslara, Avrupa'ya, Anadolu'ya kadar uzanan akınlar düzenlediler. Batı Asya'nın Türkleşmesini sağladılar. En önemli hükümdarı olan Attila döneminde Orta Avrupa'ya diz çöktüren Hunlar, Batı Roma ve Doğu Roma İmparatorluğu'nu itaat altına aldı. Daha sonra Batı ve Doğu Roma İmparatorluklarını temelden sarstılar. Avrupa'nın o zamanki durumunu alt üst ettiler. Attila'nın ölümü üzerine yerine geçen çocukları birlik sağlayamadı ve devlet yıkıldı.

(<https://www.beyaztarih.com/ansiklopedi/avrupa-hun-imparatorlugu> link adresinde yer alan bilgilerden düzenlenerek alınmıştır.)

a) Yukarıda verilen görseli inceleyiniz. Orta Çağ Avrupası'nda ortaya çıkan bu durumun toplumsal birlikteliği nasıl etkilediği ile ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Ayrımcılığın köruklendiği, sosyal adaletin ve eşitsizliklerin yaygınlaştığı toplumlarda millet olma ve ortak paydada buluşma duygu ve düşünceleri gelişmemiştir. Toplumsal yapı kırılgandır. Sosyal bütünlük sağlanamamıştır. Bu nedenlerle Orta Çağ Avrupa'sında toplumsal birliktelik zayıftır.

b) Orta Çağ boyunca Avrupa'da yaygın olarak görülen, toprak mülkiyeti ve kişisel sadakat ilişkilerine dayanan siyasal ve sosyal bir sistemdir. Bu hiyerarşide, en üstte kral bulunur, ardından toprak sahibi soylular (senyörler), rahipler, burjuvalar ve köylüler yer alır. Avrupa'da uzun bir dönem etkili olan bu siyasal sistemin adı nedir?

Orta Çağ'da kralın egemenliğini sınırlandıran, toprağa dayalı bu sistem feodalitedir.

3- Metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız. TAR.9.3.2. (2x5=10 Puan)

MANİ DİNİ

Uygurların en başarılı hükümdarları Böğü Kağan'dır. Böğü Kağan Çin'de nüfuz kazanabilmek için Tibetlilere karşı Çini destekledi. Böğü Kağan Çin seferi dönüşünde Mani dininin rahipleri ile tanıştı. Bu dini tanıyarak benimsedi. Daha sonrada bir tapınak yaptırarak Uygur halkına benimsetti. Mani dini; Hıristiyanlık, Zerdüşlük ve Budizm dinlerinin karışımı ile ortaya çıkmıştır. Mani dini canlı öldürmeyi ve et yemeyi yasaklıyordu. İnsanların bitkisel gıdalarla beslenmesini istiyordu. Uygurlar Mani dinini kendi sosyal yapılarına uydurarak benimsedi.

a) Metne göre Uygurların Gök Tanrı dinini bırakarak Mani Dinini benimsemeleri sosyal hayatta ne gibi değişime yol açmıştır?

Yerleşik hayata geçmişlerdir.

b) Metne göre Uygurların Gök Tanrı dinini bırakarak Mâni Dinini benimsemelerinin olumsuz yönleri nelerdir?

İnsanları öldürmek yasak olduğu için savaşçı yeteneklerini kaybetmişlerdir. Et yemek yasak olduğu için de Uygurlarda hayvancılık gelişmemiştir.

4- Metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız. TAR.9.3.2. (3x5=15 Puan)

Harita 1: Emevi Devleti sınırları

a) Emeviler döneminde hangi kıtalarda İslam varlığından söz edilebilir?	Emeviler Dönemi'nde İslam dini Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarına yayılmıştır.
b) Emeviler yönetim anlayışında nasıl bir değişikliğe gitmişlerdir? Sizce bu yeni yönetim anlayışının olumlu ve olumsuz yönleri nelerdir?	Emeviler Dönemi'nde saltanat sistemiyle yöneticilerin belirlenmesi usulü çoğu zaman halk tarafından sevilmeyen, zalim ve kötü ahlaklı kimselerin yönetici olmasına neden olmuştur. Halkın devlet idaresinden hoşnut olmayışı iç çatışmalara, devletin güç kaybedip çözülmesine hatta yıkılmasına zemin hazırlamıştır.
c) Haritada isimleri verilmiş olan hangi kentler günümüzde birer İslam beldesi olma özelliğini yitirmiştir?	Kurtuba, Gırnata, Sardunya, Sicilya, Girit ve kısmen Kıbrıs (Güney Kıbrıs Rum Kesimi) birer İslam beldesi olma özelliklerini yitirmişlerdir.

5- Metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız. TAR.9.3.2. (3x5=15 Puan)

HZ. ÖMER

Hiz. Ömer, halife olunca kurduğu bir heyetle ülke yönetimi ile ilgili meseleleri istişare ederek kararlaştırmıştır. Kureyş ileri gelenlerine savaş ganimetlerinden daha fazla hisse verilmesi uygulamasını durdurmuştur. Savaşlarda ganimet olarak alınan taşınmaz malların, "Onlarda gelecek kuşakların da hakları var diye.", gaziler arasında paylaşılmasını men etmiştir. Valilerin ve vergi memurlarının doğru ve adaletle iş görmelerini sağlamak için vilayetlere müfettişler yollayarak halkın şikâyetlerini dinletmiştir. Kendisi de hac mevsimlerinde her yandan Mekke'ye gelen bazı kişileri yanına çağırıp bölgelerindeki devlet memurlarının durumlarını sormuştur. Nitekim Sa'd b. Ebi Vakkas'ı, Kûfe'ye vali atamış fakat halk ondan memnun olmayınca hemen görevinden almıştır. O, Dicle kıyısında kurt tarafından yenen çobansız kalmış bir kuzudan kendini sorumlu tutmuş, bu düşünce ile geceleri Medine sokaklarında dolaşmış ve fakirlerin hâlini sordurmuştur. Hiz. Ömer Suriye'ye gidişinde, oradaki İslam orduları komutanlarından bazılarının ipekli, süslü, azametli kıyafetler giydiğini görünce kendilerini kovalamış, "Siz böyle krallar gibi süslü giyinirseniz yanınızdakiler neler yapmazlar." diye onlara kızmıştır. Çağatay, N. (1972). 100 Soruda İslam Tarihi, (s. 339, 340'dan düzenlenmiştir.)

a) Bir yönetici olan Hiz. Ömer'in hangi özelliklere sahip olduğu söylenebilir?	Çevresindeki kişilerin fikirlerine önem veren, adaletli, eşitliğe inanan, icraatlarının sonuçlarını değerlendirip yanlış yaptığı zamankararlarından geri dönebilen sadelikten yana sorumluluk sahibi bir kişiliğe sahiptir.
b) Hiz. Ömer'e göre bir yönetici nasıl olmalıdır?	Gösterişten uzak ve yönettiği kişilere örnek olacak bir kişiliğe sahip olmalı.
c) İstişare nedir?	yöneticilerin ve özellikle devlet başkanının görev alanlarına giren işler hakkında ilgililere danışıp onların eğilimlerini göz önünde bulundurmasını ifade eder.

6-Haritadan yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

TAR.9.3.3.

(3x5=15 Puan)

a) Haritada **turuncu**, **mavi** ve **mor** renklerle belirtilen güzergahların hangi ticaret yolu olduklarını yazınız.

Mavi: Baharat Yolu
Mor: İpek Yolu
Turuncu: Kürk Yolu

b) **Turuncu** renkle belirtilen hat üzerinde daha çok hangi ürünlerin taşındığını yazınız.

Hayvan kürk ve derileri

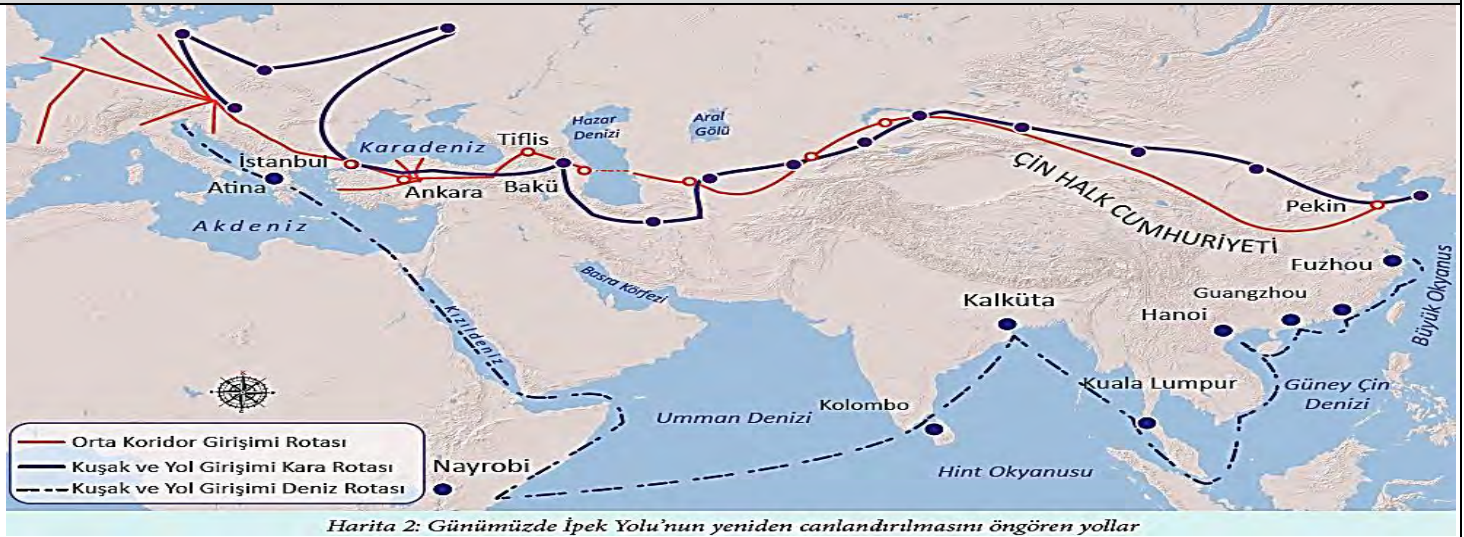
c) **Mavi** renk ile belirtilen ticaret yolundan daha çok hangi ürünlerin taşındığını yazınız.

Baharat

7-Metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

TAR.9.3.3.

(3x5=15 Puan)

Harita 2: Günümüzde İpek Yolu'nun yeniden canlandırılmasını öngören yollar

a) Çin, dünyanın en büyük ulaşım projesi olarak görülen 'Tek Kuşak, Tek Yol' yani Modern İpek Yolu Projesini hayata geçirmek adına önemli çalışmalar yapmaktadır. Proje; hangi ülkeleri içermektedir?

Proje; başta Çin olmak üzere Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye, İran ve Rusya gibi önemli ülkeleri içermektedir.

b) Modern İpek Yolu projesinin, güzergâh üzerindeki ülkeleri,, ve ve liman-boru hatları aracılığıyla birbirine bağlaması planlanmaktadır. Boşluğa uygun gelen terimleri doldurunuz.

Modern İpek Yolu projesinin, güzergâh üzerindeki ülkeleri kara, deniz, hava ve demir yolları ve liman-boru hatları aracılığıyla birbirine bağlaması planlanmaktadır

c) Modern İpek Yolu Projesi ile ilgili olarak ilk kez nerede bir zirve düzenlenmiştir? Yazınız.

İlk kez 14-15 Mayıs 2017 tarihlerinde Pekin'de bir zirve düzenlenmiştir.